

Anskaffelsesstrategi for Hol kommune 2025-2029

Vedtatt i sak 24/20 22.04.2020

Revidert i sak 132/2025 20.11.2025

HOL
KOMMUNE

Innhold

1	Innledning.....	3
2	Formål.....	4
3	Overordnet mål – Bidra til gode tjenester og verdiskapning for kommunen, og sørge for effektiv bruk av samfunnet sine ressurser.....	5
3.1	Delmål 1 – Effektiv ressursbruk.....	5
3.2	Delmål 2 – Klima og miljø	6
3.3	Delmål 3 - Samfunnsansvar - lokalt og globalt.....	6
4	Strategi for innkjøpsarbeidet.....	8

1 Innledning

Hol kommune utførte i 2024 anskaffelser av varer og tjenester for 274 millioner noe som utgjør 32% av det årlige budsjettet.

Innkjøps-, tjeneste og rammeavtaler som blir inngått er viktige for kommunen, de ansatte, leverandørene og brukere av kommunale tjenester. Med dette følger et ansvar om å opptre som en samfunnsbevisst og profesjonell innkjøper og sørge for effektiv bruk av samfunnet sine ressurser. Samtidig ønsker kommunen å bruke anskaffelsene som et bevisst og strategisk verktøy for å bidra til samfunnsansvar, næringsutvikling og innovasjon.

Hol kommune sin første anskaffelsesstrategi var «anskaffelsesstrategi for Hol kommune 2020-2024».

Hol kommune sin anskaffelsesstrategi bygger på den overordnede planen:

Kommuneplanens samfunnsdel for Hol kommune 2018-2030. Visjonen i kommuneplanen for Hol kommune er: «Hol kommune skal være en trygg og god kommune å vokse opp og bo i, med vekst i folketallet, der arbeidsmarkedet er variert og hele kommunen er i bruk».

Under temaene arbeid og næringsutvikling er målene henholdsvis å «Styrke de eksisterende næringer og bidra til utvikling og nyskaping i støttenæringer» og «Kommunen skal kjennetegnes av et mangfoldig arbeids- og næringsliv, med utvikling av nye næringer og interessant arbeid til alle».

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet og stoppe klimaendringene innen 2030.

Hol kommune sin anskaffelsesstrategi er knyttet til FNs bærekraftsmål, hvor anskaffelser skal bidra til å oppfylle blant annet følgende mål:

- 9 «industri, innovasjon og infrastruktur»
- 10 «mindre ulikskap»
- 12 «Ansvarlig forbruk og produksjon».

I klimaplan for Hallingdal 2024-2028 er et overordnet mål «grønne anskaffelser, innovasjon og forbruk» sentrale delmål herunder er:

- stille klima- og miljøkrav i alle sine anskaffelser,
- gjennomfører klimavennlige og innovative innkjøp av varer og tjenester med lavt klimafotavtrykk,
- jobbe sammen med næringslivet og innbyggere for et bærekraftig forbruksmønster.

Hol kommune har en handlingsplan for klima- og energiplanlegging og klimatilpasning 2022-2026. Hovedformål 3 i planen er at «Hol kommune skal tilrettelegge for et bærekraftig forbruksmønster i egen organisasjon og blant innbyggerne». Herunder er at delmål punkt 3.4 at: «Innen 2030 skal Hol kommune ha redusert klimafotavtrykket fra innkjøp av varer og tjenester vesentlig».

Hol kommune har også et anskaffelsesreglement som baserer seg på Lov om offentlig anskaffelse (LOA) og forskrift om offentlige anskaffelser (FOA).

Hol kommune er sertifisert Miljøfyrtårn, Bærekraftig reisemål og kontrollmedlem i Grønt Punkt Norge AS.

2 Formål

Anskaffelsestrategien skal gi et felles grunnlag for gjennomføring av anskaffelser og sikre effektiv ressursbruk. Hol kommune skal gjennomføre anskaffelser på en profesjonell måte i tråd med lov og forskrift, basert på anskaffelsesloven § 4 sine fem grunnprinsipper: «konkurranse, likebehandling, etterprøvbarehet, forutberegnelighet og forholdsmessighet».

Strategien gjelder for alle innkjøp som blir gjennomført i kommunen på tvers av administrative enheter. Den gjelder i alle faser av anskaffelsesprosessen, fra planlegging til utlysning. Alle ansatte har et felles ansvar for å bidra til at Hol kommune lykkes med å gjennomføre sine mål.

Fra 1. januar 2024 trådte skjerpede krav om klima og miljøkrav i offentlige anskaffelser i kraft etter anskaffelsesforskriften § 7-9. Regelendringen fører til at kommunen må legge vekt på klima- og miljøhensyn i flere av sine anskaffelser.

3 Overordnet mål – Bidra til gode tjenester og verdiskaping for kommunen, og sørge for effektiv bruk av samfunnet sine ressurser.

Hol kommune sine anskaffelser skal bidra til gode tjenester og verdiskaping og sørge for en effektiv bruk av samfunnet sine ressurser. Anskaffelse skal bidra til grønn næringsutvikling og oppfylle klima- og miljøkravene i samfunnet, motkjempe sosial dumping og arbeidslivskriminalitet og fremme respekt for menneskerettighetene. Anskaffelsene skal skape tillit til Hol kommune som en profesjonell og samfunnsbevisst innkjøper.

3.1 Delmål 1 – Effektiv ressursbruk

Hol kommune sine anskaffelser skal være basert på konkurranse og skal sikre at hensynet til likebehandling, etterprøvbarhet, forutberegnelighet og forholdsmessighet blir ivaretatt igjennom hele anskaffelsesprosessen. Hol kommune skal gjennom å bygge kompetanse og kultur bidra til å utvikle felles tenking og atferd i anskaffelsesarbeidet.

Tiltak for at prinsippene blir ivaretatt gjennom hele prosessen:

- Informere om og oppdatere innkjøpsreglementet og innkjøpsveilederen.
- Ha oversikt og lett tilgjengelig informasjon om gjeldende kontrakter, avtaler og vilkår i kommunens innkjøpssystemer.
- Etablere rutiner for tettere oppfølging av alle inngåtte kontrakter.
- Heve kompetansen på anskaffelse i organisasjonen og sørge for at alle som utfører anskaffelser har grunnleggende kompetanse innenfor offentlig anskaffelse.
- Leverandører skal som hovedregel sende faktura i elektronisk format (EHF).
- Gjøre innkjøp via e-Handel av de leverandørene som kan tilby dette.
- Videreføre hensiktsmessig samhandling med involverte etater og avdelinger i anskaffelsesarbeidet.

- Videreutvikle hensiktsmessig samarbeid med andre kommuner, for kunnskapsdeling og ved anskaffelser.

3.2 Delmål 2 – Klima og miljø

Kommunen er en stor forbruker og stor forbrukermakt. Offentlige anskaffelser er dermed et effektivt klima- og miljøpolitisk virkemiddel. Hol kommune skal bruke sin innkjøpsmakt til å redusere klima- og miljøbelastninger i samfunnet.

Anskaffelsespraksisen skal være slik at unødvendig material- og energibruk blir unngått, og gjenbruk og sirkulærøkonomi blir nyttet i den grad det er mulig. Kommunen skal tenke, planlegge og legge vekt på hele anskaffelsens levetid (livssyklus) for å oppnå miljøgevinst og over tid spare penger.

Tiltak for å oppnå miljøgevinst:

- Aktivt bruke og vektlegge miljøsertifisering, merkeordninger eller miljøstyringssystem i kvalifikasjonskrav, kravspesifikasjoner, tildelingskriterier og kontraktsvilkår i anskaffelsen. Reglene om 30 % vekting eller angi klima- og miljøhensyn skal gjelde ved anskaffelser over 100 000 kr.
- Ta hensyn til anskaffelsens livssyklus kostnad tidlig i anskaffelsesprosessen.
- Vurdere leasing når det er mest hensiktsmessig for økonomi og miljø.
- Arbeide for å redusere frakt og emballasje.
- Bygge videre på samarbeidene som er startet og jobbe for å bygge kompetanse videre internt i kommunen og i Hallingdal og bruke lokale ressurser på miljøfeltet.

3.3 Delmål 3 - Samfunnsansvar - lokalt og globalt

I kommuneplanen for Hol kommune 2018-2030 er to av de utvalgte plantemaene «eksisterende næringer» og «ny næringsutvikling og innovasjon». En av strategiene for å nå målsettingene er «være tydelig på sin rolle som tilrettelegger og samarbeidspartner for næringslivet, samt jobbe mer utadrettet».

Hol kommune skal ha en anskaffelsesstrategi som er innenfor de rammene som regelverket gir og legge til rette for deltakelse fra lokalt næringsliv. Hol kommune skal gjøre lokalt næringsliv bedre i stand til å inngi konkurransedyktig tilbud.

Tiltak for å gjøre lokalt næringsliv bedre i stand til å komme med konkurransedyktig tilbud:

- Finne og utvikle arenaer for å møte næringslivet, og se på muligheten for å informere næringslivet i forkant av en anskaffelse.
- Pådriver/tilrettelegge for at lokale næringsaktører går sammen.
- Stille krav til leverandørene som er forholdsmessige, relevante for leveransen og ikke urimelig høye.
- Dele opp kontrakter der det fremstår som hensiktsmessig, for eksempel vurdere å dele opp anskaffelsen i flere deler ved større prosjekter.
- Legge vekt på flere kriterier enn pris, blant annet miljø, jf. anskaffelsesforskriften § 7-9 og kvalitet, for eksempel løsningsforslag, varighet og funksjon, samt responstid.
- Administrasjonen vil jobbe for å få inn bestemmelser om lokal produsert og lokalinnkjøpt mat i fremtidige rammeavtaler for næringsmidler.

Hol kommune skal gjennom sine innkjøp fremme respekt for grunnleggende arbeidstaker-, menneskerettigheter og folkerett. Se mulighetene som finnes i regelverket og som skal benyttes til å skape mer inkluderende samfunn.

Tiltak for globalt samfunnsvar:

- Følge opp krav som blir stilt i kontrakten.
- Kjøpe rettferdig handel-sertifiserte produkt der det er mulig.
- Stille krav til dyrevelferd der det er relevant jf. lov om dyrevelferd

4 Strategi for innkjøpsarbeidet

For å sikre gode innkjøp skal Hol kommune:

- Oppnå gode avtaler gjennom gode innkjøpsprosesser
- Sørge for at alle som gjør innkjøp i kommunen er kjent med kommunen sin anskaffelsesstrategi, gjeldende lovverk og har grunnleggende kompetanse om innkjøp.
- Ha høy kompetanse innen innkjøpsfaget og arbeide for økt kompetanse på offentlig anskaffelse i kommunen.
- Utarbeide retningslinjer, rutiner og maler for hele anskaffelsesprosessen.
- Ha gode rutiner for oppfølging av inngåtte avtaler.
- Sikre lojalitet til inngåtte avtaler.

For å lykkes med implementering av strategien er det behov for:

- At anskaffelsestrategien er forankret fra topp til bunn i organisasjonen.
- At alle innkjøp blir gjennomført i henhold til gjeldende regelverk og interne rutiner, og at kontraktene blir etterlevd.
- At det er ressurser tilgjengelig til utvikling og gjennomføring av forbedringstiltak.

Dette blir gjort gjennom å:

- Utnytte kompetanse hos ressurspersoner i virksomheter som allerede gjennomfører anskaffelsesrelaterte oppgaver.
- Forenkle og effektivisere saksbehandlingen.
- Legge til rette for å benytte eksterne ressurser ved behov.
- Gjennomføre digitale anskaffelsesprosesser.
- At informasjon om strategien blir kommunisert ut til hele organisasjonen.